

Pred referendumom o pokopališču Odločalo bo 4042 volilnih upravičencev

Celotno pokopališče bo na 6 hektarih zemljišča

V nedeljo bo v devetih naseljih v kranjski občini od 7. do 14. ure odprtih deset volišč, v katerih bodo prebivalci Stražišča, Srednjih in Zgornjih Bitenj, Orehka, Drulovke, Brega, severnega dela Gorenje Save, Pševa in Javornika glasovali o samoprispevku za izgradnjo pokopališča v Stražišču. Po podatkih gradbenega odbora je v volilnem imeniku vpisanih 4042 volilnih upravičencev. V Stražišču bodo v nedeljo kar štiri volišča: dve v osnovni

šoli Lucijan Seljak ter v domu Svobode in v domu TVD Partizan. Na Gorenji Savi bo volišče v gostilni pri Jerci, v Zgornjih Bitnjah pri Janezu Trilerju, v Srednjih Bitnjah v knjižnici pri Kovaču, na Bregu v gasilskem domu, v Pševem in Javorniku v osnovni šoli Pševe in na Orehku na običajnem mestu. Na vseh voliščih bodo od 7. do 14. delali šestčlanski volilni odbori, ki bodo prebivalcem oziroma volivcem pojasnjevati organizacijo volitev itd.

Slavnostna seja KS Visoko

V okviru različnih prireditvev ob prvem prazniku krajene skupnosti Visoko je bila v nedeljo dopoldne v zadružnem domu na Visokem slavnostna seja krajene skupnosti, ki so se je udeležili tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij iz Olševka, Luž, Hotemaž, Visokega in Milj. V uvodnih besedah je predsednik krajene skupnosti poudaril nekatere uspove, ki jih je krajena skupnost dosegla s pomočjo občinske skupštine predvsem na področju komunalne problematike. Opozoril pa je tudi, da prebivalce krajene skupnosti tako na teh kot na drugih področjih čakajo v prihodnje še prejšnje naloge. Izrazil je tu-

di prepričanje, da bodo prebivalci — posebno krajene pa družbenopolitične organizacije ter občinska skupština — tudi v prihodnje pripravljeni reševati nekatera komunalna in druga vprašanja.

Po slavnostni seji so na vsa spominska obeležja v krajene skupnosti položili vence. Hkrati pa so se začele tudi različne prireditve, ki bodo na programu ta teden. Enotensko praznovanje prvega krajene praznika pa bo končano v nedeljo s slavnostnim sprevodom narodnih noš in predstavnikov krajene organizacij ter s prostozabavo, ki bo pred zadružnim domom na Visokem.

A. Z.

Novi člani ZK med vojaki

Pred kratkim so sprejeli v vojašnici Staneta Žagarja 43 vojakov v vrste zveze komunistov

"Vzradoščen sem," da sem sprejet v zvezo komunistov v JLA, in to v tej situaciji, ko se Jugoslavija odločno bori za mir v svetu...," je dejal vojak Branislav Radašević, ki je bil pred dnevi sprejet na prisrčni slovensosti v domu armije v članstvo zveze komunistov.

Na slovensosti v domu JLA — bila je v petek — so sprejeli v članstvo zveze komunistov triinštirideset mladih ljudi — vojakov, ki so vsak trenutek pripravljeni braniti našo domovino. Starešine kranjske vojašnice so prej seznanili vojake z nalogami mladih v zvezi komunistov in o sedanjem mednarodni situaciji. Mladi vojaki, člani ZK, so ob sodili dejanje članic Varšavskega sporazuma na Češkoslovaško republiko in podprtli težnje naše države za mir, enakopravnost, za miroljubno koeksistenco.

V zadnjem času je tudi v vrstah naše armade vedno več mladih, ki se odločajo za članstvo v zvezi komunistov. Izobražena in socialna struktura novih članov je različna: od kmetov, mladih s poklicno izobrazbo, do fakultetno izobraženih ljudi. Vendar pa sprejemanje v članstvo ZK ni stihiski, ampak sedanji aktivni zveze komunistov vojake najprej seznanijo z nalogami, z dolžnostmi v ZK, in šele za tem jih sprejmejo. Tako so mladi seznanjeni z dolžnostmi in obveznostmi, ki jih čakajo sedaj v JLA in pozneje v svojih aktivitvah.

»Ervin Hibl, Branko Branković, Anton Rat, Ivan Đeri... so mladi vojaki naše armade, novi člani Zveze komunistov, novi med mnogimi, ki bodo s svojim delom ureščevali našo začrtano pot socializma,« nam je dejal podpolkovnik Stevo Bura.

Ernest Ružič

Ko smo se pred kratkim pogovarjali s predstavnikom gradbenega odbora za izgradnjo pokopališča, smo izvedeli, da je od 4042 volilnih upravičencev kar 3165 takšnih, ki bi ob ugodnem izidu referendumu v štirih četrletnih obrokih plačali po 3000 starih dinarjev oziroma skupaj 12 tisoč starih dinarjev. Cepav je uspeh ali pa neuspeh referendumu prebivalcem najbrž znan, vseeno povejmo, da se mora za samoprispevki oziroma izgradnjo pokopališča odločiti najmanj polovica vseh vpisanih volivcev (od 4042), da bo referendum uspel oziroma bodo prebivalci teh krajev dobili pokopališče. Drugače povedano, morajo torej v nedeljo glasovati tako tisti, ki bo ob ugodnem izidu referendumu plačali samoprispevki in tudi tisti, ki ga zaradi premajhnih dokodov ne bi.

Celotno pokopališče, če se bodo prebivalci odločili za samoprispevki, bo na 6 hektarih zemljišča. Vendar pa je izgradnja razdeljena. Najprej je predvideno, da bo pokopališče zajemalo tri hektare zemljišča, na katerem je predvidenih 2652 vrstnih grobov, 576 otroških in 64 družinskih. Razen tega je predvidena tudi izgradnja prostora za pogrebne svečanosti, treh mrijskih vežic, shrambe za orodje, sanitarij, parkirnega prostora, ograje, električne napeljave in vodovodnega omrežja. Takšno pokopališče, katerega izgradnja je predvidena že do konca prihodnjega leta, naj bi potem zadoščalo potrebam teh krajev približno 50 let. Za izgradnjo oziroma ureditev vseh teh naprav pa bi bilo potrebnih po predračunu okrog 63 milijonov starih dinarjev.

Pozneje pa je predvideno še: nakup treh hektarjev zemljišča, povečanje števila mrijskih vežic, povečanje parkirnega prostora in dokončna ureditev poti do pokopališča.

Takšna je torej zamisel gradbenega odbora. In z njim se strinjajo tudi predstavniki krajene družbenopolitičnih organizacij ter občinska skupština in njene službe. Že vse dosedanje priprave (izdelava načrtov, terenske raziskave itd.) so veljale krajene skupnosti in občinsko skupščino okrog dva milijona starih dinarjev. Ta podatek pa tudi pove, da je tokrat vse pripravljeno, da se uresniči potreba in hkrati tudi želja prebivalcev desetih naselij na desnem bregu Save. Ker so prebivalci teh naselij v preteklosti nekajkrat ugotavljali, kako potrebno je pokopališče na tem področju, bi bilo prav, da bi sedaj to akcijo podprtli in se odločili za izgradnjo tega objekta.

A. Zalar

Iz predloga pravil občinske organizacije ZM Kranj

Konferenca - najvišji stalni organ

Statut, ki so ga delegati sprejeli na VIII. kongresu zveze mladine Slovenije, določa, da morajo občinske organizacije izdelati načela o organiziranosti v občinski skupnosti. Pred kratkim je občinski komite zveze mladine v Kranju izdelal predlog teh pravil. Ker je ta predlog trenutno v javni razpravi med mladinci kranjske občine in bo sprejet na zasedanju konference v sredini oktobra, povzemamo nekatere osnovne značilnosti o predvideni bodoči organiziranosti zveze mladine v kranjski občini.

V predlogu pravil je predvideno, da vsi člani ZM v občini sestavljajo občinsko organizacijo. Člani zveze mladine delujejo v organizacijah v krajevnih skupnostih, delovnih organizacijah, šolah, v skladu z interesu in v drugih oblikah družbeni aktivnosti.

Predvideno je, da bi imela organizacija zveze mladine v občini naslednje organe: občinsko konferenco ZM, predsedstvo in komisijo občinske konference ter konference aktivov in mladinskih klubov ter interesnih aktivnosti.

Najvišji stalni in vodstveni organ naj bi bila občinska konferenca, ki bi bila sestavljena iz delegatov, in sicer bi do tristo članov ZM bil izvoljen v konferenco en delegat, nad tristo članov pa dva. Predvideno je, da bi se konferenca sestala po potrebi oziroma najmanj trikrat na leto. Konferenca, ki bi sprejemala, spreminjala in dopolnjevala pravila občinske organizacije ter program dela občinske organizacije, pa bi volila tudi predsedstvo, predsednika, sekretarja in stalne komisije ter nadzorni odbor.

Dolžnost predsedstva bi med drugim bila, da bi skrbelo za izpolnjevanje sklepov občinske konference in organov ZM širših družbenopolitičnih skupnosti. Predsednik občinske konference bi skrbel za usklajevanje dela organov občinske konference. Sekretar pa bi bil predvsem organizator notranje poslovanja občinske konference.

Za obravnavanje posameznih aktualnih vprašanj družbenoekonomskoga in političnega značaja pa bi pri občinski konferenci delovale stalne in občasne komisije. Predvideno je, da bi pri občinski konferenci delale naslednje stalne komisije: za družbeno ekonomske odnose, za vzgojo in izobraževanje, za idejnopolitična in organizacijska vprašanja in za interesne aktivnosti ter specializirane organizacije.

Predvideno je tudi, da bi posebne probleme obravnavale problemske konference. Člani teh konferenc bi bili tisti mladinci, ki najbolje poznajo določeno problematiko.

V delovnih organizacijah, krajene skupnostih in šolah pa so predvidene konference aktivov. Te bi sestavljali vsi člani ali pa samo izvoljeni delegati. Tudi te konference bi izvolile predsedstvo, predsednika, nadzorni odbor, stalne in občasne komisije ter člane za občinsko konferenco.

Takšna je v grobih obrisih bodoča organizacija zveze mladine v kranjski občini. Kot pa smo že na začetku povedali, je predlog še v javni razpravi in bo sprejet na prvenstvenem zasedanju konference.

Vojški novinci odhajajo

Vsako leto ta čas nova generacija mladih ljudi odhaja na odsluženje svoje vojaške obvezne. Povečini so to mlađi ljudje, rojeni po osvoboditvi, ki so rasli skupaj z novo socialistično Jugoslavijo.

Odhod vojaškega novinca v Jugoslovansko ljudsko armedo vedno pomenil velik dogodek tako za stare kot za prijatelje, tovariše in predvsem za vsakega posameznika. Njihov letoski odhod pa ima še prav poseben pomen. Položaj v svetu se je namreč po zasedbi Češkoslovaške močno poslabšal. Tako ta hip mladi vojaški novinci, skupaj s starimi vojaki in vsemi našimi narodi, stopajo na branik naše svobode in neodvisnosti. Ti mladi ljudje postajajo branilci nemotenega razvoja našega samoupravnega socializma in teritorialne enotnosti naše države.

Prav zato je bil odhod vojaških novincev v Jugoslovansko ljudsko armedo tako včasih kot tudi danes poseben in svečan dogodek. Se prav posebno pomeni to svečan dogodek za organizacijo zveze mladine, ki si je vedno prizadevala, da je bil odhod njenih članov čim lepši. Tako je odhod postal že tradicionalna svečanost, ki so jo vsako leto podprle tudi druge organizacije in odgovorali organi ljudske obrambe.

A. Z.

Je res vmes gospodarska špijonaža?

Zakaj elektrotehnični servis na Jesenicah posluje z izgubo?
Enotnost kolektiva, ki je v težavah, je lahko za zgled

Elektrotehnični servis Jesenice je bil ustanovljen 1954 leta po odcepitvi od industrijsko montažnega podjetja Ljubljana. Podjetje je bilo ustanovljeno za področje elektromehanike, popravila elektromotorjev in generatorjev. To je na Jesenicah mlađa dejavnost.

Start podjetja je bil odličen; 1956. leta je dohodek za razdelitev znašal prek 36 milijonov S din. Višek nad izplačanimi osebnimi dohodki so razdelili na sklade. Potem se je kolo obrnilo in voz je začel drveti po strmini v izgubo.

Lani se je dohodek znašal na 25 milijonov S din, tako, da niso bili več pokriti niti osebni dohodki. Poslovno 1967. leta je podjetje zaključilo s 4,5 milijona S din izgubo. To so sicer poravnali iz lastnih skladov. Toda tudi letos se položaj podjetja ni izboljšal. Podatki za prvo polletje kažejo, da se je zopet pojavila izguba 4,5 milijona S din. Zmanjšala se je efektivnost dela. Če bi delavcem izplačevali enake osebne dohodke kot lani, bi se izguba zmanjšala za tri milijone.

To so razlogi, da je komisija za družbeno nadzorstvo pri občinski skupščini obiskala podjetje, da bi ugotovila vroke slabega stanja.

V primerjavi z domom počitniške zvezze Srednji vrh in Jesenice-transportom je bilo v elektrotehničnem servisu knjigovodstvo in materialno poslovanje primerno; tudi malverzacija ni bilo.

Podjetje je zašlo v težave, ker železarna prek vzdrževalne službe ni dala servisu zadostne količine motorjev v popravilo. Servisne delavnice s popravilom gospodinjskih naprav ne morejo bistveno vplivati na položaj podjetja. Gre se za večja načila. Zato je komisija že prisluhnila informaciji železarn.

Železarna Jesenice sodeluje z 12 izvajalcem popravil, od tega je polovica privatnikov. Lani je železarna dala v popravilo 805 motorjev, od tega 215 elektrotehničnemu servisu. Družbena podjetja so popravila 70 odstotkov motorjev, zasebni obrtniki

pa le 30 odstotkov. Letos se je položaj poboljšal v korist elektrotehničnega servisa, ki je udeležen pri popravilu motorjev in generatorjev s 35 odstotki.

Ker je od sodelovanja z železarno odvisen položaj elektrotehničnega servisa, je pomembno vedeti, če je železarna zadovoljna z delom tega servisa. Iz poročila je razvidno, da železarna nima pripombe. Od 215 motorjev, ki jih je popravil elektrotehnični servis, je bilo reklamiranih samo 13 motorjev ali 6 odstotkov, kar je manj od reklamacij pri drugih izvajalcih. Od 128 oddanih motorjev so jih v servisu kar 118 popravili v določenem roku. Predstavniki železарne se povznamo izražajo o kvaliteti in splošni konkurenčnosti opravljenih instalacijskih del. Toda v poročilu komisije je zapisano tudi tole:

»Poleg očitka, da je podjetje dobilo v popravilo od železarnе premalo motorjev, je bil naveden tudi konkreten primer, ko je bil elektrotehnični servis nelojalno izločen iz konkurenčne za oddajo instalacijskih del pri aglomeraciji, ki bi dosegla vrednost okrog 20 milijonov S din. V tem primeru, se je po trditvi predstavnikov podjetja, vrnila že vložena ponudba konkurenčnemu podjetju z informacijo, kakšen znesek naj bo postavljen, da bo nižji od ponudbe elektrotehničnega servisa. S tem je bilo podjetju odtegnjeno delo, ki bi lahko bistveno vplivalo na ekonomsko situacijo. Pri tem pa je komisija lahko ugotovila, da za izvajanje instalacijskih del železarna ni imela pripombe niti glede cene niti glede kakoosti.«

Ko sem se v elektrotehničnem servisu pogovarjal z Milanom Veskovčem, direktorjem podjetja, mi je leta potrdil, da so te navedbe točne. Ce je to res, (zapisano pa je v službenem poročilu), potem je to navadna gospodarska špijonaža, vsaj končni cilj in rezultat je isti. Cudno, da zadeva ni prijavljena sodišču.

V elektrotehničnem servisu je zaposlenih šestnajst delavcev. Njihova upornost in je-

klena volja, da popravijo položaj podjetja, zbuja splošno pozornost. Kolektiv je zavestno sprejel odločitev, da se za določen čas zadovolji z nizkimi osebnimi dohodki, da bi se tako čimprej odresli izgube. Od direktorja do delavca so junija prejeli enotno akontacijo po 40.000 S din. Zdaj pa že izplačujejo po doseženi realizaciji, kar prej niso mogli, ker ni bilo dovolj dela.

Osebno ne dvomim, da bom kmalu poročal, da so v tem podjetju »pokopališče izgubo. Če v to veruje celotni kolektiv, zakaj ne bi tudi mi. To jim končno tudi iskreno želim. J. Vidic

Kaj je z asfaltiranjem ceste do preddvorske šole?

Osemletka je bila v Preddvoru dograjena že lani. Prav tako se je tudi pouk v njej začel že lansko leto. Vendar pa je okolica te lepe šole še vedno neurenjena. Brez asfalta ne prevleke je ostal odcep ceste od Križišča do šole, čeprav je bila cesta že nasuta z gramozom in peskom in tako pripravljena za asfalt. Cesta od Križišča v Preddvoru do osnovne šole je precej dotrajana in slaba. Če je do zime ne bodo popravili, ne bo samo še večje škode samo na cesti, pač pa tudi na kanalizaciji. Ne vem, zakaj bi si privoščili tako veliko škodo? Vendar pa mi samoto. Otroci ne marajo hoditi po ostrem gramazu do šole, zato raje hodijo po travni in blateni stezah. Razum.

Ijivo, da s tem nanosijo v šolske prostore precej blata.

Enaka osemletka je bila zgrajena v Cerkljah, vendar so tam okolica takoj lepo uredili, prav tako je bila dohodna cesta takoj asfaltirana. Le na preddvorsko cesto se je pozabilo, čeprav je treba asfaltirati le nekaj sto metrov. Prebivalci Preddvora so pripravljeni celo prispeti za ureditev okolice šole.

Prav tako ni v osemletki v Preddvoru še urejenega otroškega varstva, ki pa bi bilo več kot nujno potrebno. Veliko staršev je zaposlenih, zato so otroci večkrat brez pravega nadzorstva. Urejeno šolsko varstvo bi bilo v veliko zadovoljstvo tamkajšnjih prebivalcev.

A. Erjavec

Preddvor

Uresničimo staro željo!

Cez nekaj dni bomo prebivalci Stražišča in okolice odločali o novem pokopališču. Zato sem se odločil, da nekaj napišem in tako prispevam k pripravam na nadaljnško odločitev.

Pravijo, da pokopališče kaže tudi na kulturno razvitost nekega kraja. Menda o tem govori celo slovenski pregovor. Zar pa mi nimamo svojega pokopališča. Čeprav se človeku zdi to skoraj nemogoče, je res tako. Ne mislim razpravljati, zakaj pri nas ni bil zagotovljen pokop še preden je bilo staro pokopališče opuščeno. Prav tako ne mislim razglabljati, zakaj gre pot do novega pokopališča

tako polžovo. Rad bi le povedal, da mi je zategadelj težko in da se hkrati veselim in veliko pričakujem od referendumu, ki bo 22. septembra.

Prepričan sem, da se bodo volivci Stražišča, Bitnja, Brege, Drulovke, Orehka, Pševa, Javornika in Gorenje Save odločili za novo pokopališče. Tako se nam bo končno uresničila dolgoletna želja. Z uresničitvijo te želje pa se bodo precej zmanjšali tudi stroški, ki nastanejo ob slovesu za pokojnim. Naj povem le primer, da bodo z novim pokopališčem odpadli vsi prevozni stroški svojcev na kranjsko pokopališče ali

na pokopališče v Žabnico. Prav tako bo tudi oskrbovanje in obiskovanje grobov veliko lažje. Zato menim, da je referendum enkratna in edina prilika, da prebivalci teh krajev dobimo pokopališče.

Novo pokopališče bo na zelo lepem kraju in bližu. Menim, da tudi strošek (po 3000 starih dinarjev štirikrat v enem letu) ni tako velik. Posebno če pomislim, da se bo ta strošek bogato obrestoval tudi poznejšim rodovom in vsakemu posamezniku.

Zato sem prepričan, da bodo volivci prispevali svoj glas za izgradnjo pokopališča in tako potrdili staro željo vseh zgoraj omenjenih vasi.

Jože Dolenc

Gasilска ulica 16, Kranj

Nasproti železniške postaje pod Jesenisko tržnico gradi SGP Sava 74 enonadstropnih garaž in deset prostorov za službe komunalne obrti.

*novitete
*novitete
*novitete

na zagrebškem velesejmu

STANBOX

*

TAPISTAL

*

LEMOVKA

standard KRAJN

Vtisi z razstave v galeriji Loškega muzeja

Petkrat razgaljena stvarnost

Prišel je tujec na morsko obalo. Pripeljal se je z velikim avtomobilom, z ženo in dvema otrokoma. Odprli so prtljažnik, razvezali potovne torbe, izvlekli svojo kramo. Glej človek, ki leži tam v pesku pod vročim soncem, brez vsega, samo s kopalkami okrog ledij, glej, kako si ubožen! Ali vidiš, kaj vse so prinesli tle s seboj? Ti pa nimaš ne avtomobila, ne čolna in ne transistorja ob sebi. Ne sediš v ležalnem stolu pod pisanim senčnikom, ne premoreš sončnih očal in ure, ki je varna pred vodo. Oh, pa to še ni vse. Tudi loparje za badminton imajo oni, zložljive stolčke in slamnike na glavi, blazine za sončenje, brisače, razkošne kopalki, kreme in pahljače, plavuti, harpune, maske in trnke, termovke, jedačo in pijačo ter druge predmete, ki jim niti ne veš imena. Bodil žalosten, človek, bodil zavisten, razjokaj se, saj si tako ne-pomemben!

Clovek pa ni zajokal. Sedel je in se pričel krohotati. Obrnil se je proč od skupine načičkanih sosedov ter še glasnejše zarigal.

Mnogo let kasneje je isti človek stal v neki galeriji, pred neko grafiko. Gledal jo je in gledal in nenadoma se je spomnil dogodkov na plaži — neznane družine, zatrpane z najrazličnejšimi predmeti, smešne in izgubljene sredi tiste navlake. Na papirju je lahko opazoval podobno šaro, kaotično razmetano po vsej ploskvi. Deluje absurdno, krhke človeške postave in obrazy, utapljačoči se med stvarmi, se zdijo kot izgubljeni. Slikar je obisko-

valcu odprl oči, mu pokazal nesmiselnost modernega časa, moderne produkcije, ki bruha izdelke vseh vrst in zaspipa z njimi ljudi, da postajajo goltajoči avtomati, sužni predmetov in strojev. Ožigosa materialnost, ki iz človeka nezavedno spodriva zadnje ostanke humanosti in smisla za lepo, naravno.

Barvna grafika, o kateri je govora, visi ob steni galerije Loškega muzeja, kjer prav te dni razstavlja pet umetnikov iz Pariza. Njen avtor, Portugalec **Rene Bertholo**, skuša s svojimi deli, — videili smo jih ducat — z ironiziranjem predmetnosti, ki nas vse bolj utesnjuje, pokazati nesmisel pehanja za novimi in novimi dobrinami, ki v tem zmedenem svetu pomenim ugled, uspeh, depar, položaj.

Ce je Bertholo posmehljiv, pa je **Luzio del Pezzo** lahkon. Prav tako kot prvi obravnavata sodobni čas, realnost, vendar z drugega zornega kota. Vnemar pušča vse pereče nesmisle današnjih dni, raje se igra. Življenje jemlje kot igro, igro pa ima za največji smisel človekove dejavnosti. V njegovih delih je morda prav zategadelj skrita pritajena obsodba vsega in vsakogar na tem svetu. Prvi hip se zdaj nestvaren, nerealen, kajti kdo za vraga dandanes še ima življenje za igranje! Toda del Pezzo meni, da je prav igranje isto, česar nam manjka. Človekovo ravnanje, mišljenje in hotenje se giblje v mejah nekih norm, na relaciji smeš — ne smeš. Ne zavedamo se jih, toda če kdo prekorači te meje, pa četudi na najmanj

bolečem mestu, ga družba obsoja. Le otrokom je še dovoljeno zganjati »neumnosti«, kršiti uglasjeni red, se igrati brez strahu, da bi zato bili smešni. Del Pezzo protestira s svojo lahkonostjo. Riše pisane kroge, enostavne oblike, žoge, palice, ure... Vse je tako preprosto. Vendar pa umetnik kljub vsemu ne krši zakonitost slikanja. Nasproto, njegova dela so uravnovešena, upoštevajo proporcionalnost, izpričujejo brezhibno obvladovanje tehničnih sredstev.

Lourdes Castro, Parižanka, rojena na Portugalskem, je nekak likovni lirik. V njenih čudovitih barvnih grafikah bi zaman iskali zaključeno zgodbo. Našli bi le brezkončno prijedel o nečem lepem, kar je v resnicu trajalo samo hip in je že zdavnaj mimo. Castro zajema na papir gibe, ustavlja jih in podaljša v nekončnost. Dejanje, trenutek lahko zato opazujemo vsak čas. Iz njenih del veje milina, nežnost. Efekta, doseženega s profilom mlade žene, ki odseva na svetlejši ali temnejši podlagi, ne kvarijo odvečne potankosti. Lete zanemari, da bi lahko podarila lepoto nekega minljivega giba. Predstavo o grafikah Lourdes Castro se da pričarati le v ispodobenekdo pleše, »močno osvetljen, sredi temne dvorane,

vsako potankost je videti na njem, vsako gubo. Ko pa gledalec naenkrat zamišlja, prizor še ne izgine, saj je vtisnen v očesno mrežnico. Lebdi pred očmi, vidimo sicer samo silhueto, toda premik je ustavljen in podaljšan v prihodnost, kot bi ustavil film sredi teka. Lahko opazujemo vse razkošje tistega trenutka, ki sicer prehitro mine. Lourdes Castro torej jemlje stvarnost v najozjem smislu, kot brezkončno vrsto hipnih dogodkov. Iz te vrste ugrablja povsem določene pojave in jih podaljšuje v neskončnost.

Slikarka **Milvia Maglione** ustvarja nekakšne likovne pripovedke. Domisljiji gledalca prepupa, da ob njenih delih napleta in napleta, še razlagajo, dokler si sam pri sebi ne stike neke zgodbice. Človeku se zgodi, da gre po večkrat mimo Maglioninih grafik (vmes je tudi eno platno, edino na vsej razstavi), a vendar ostane malodušen. Toda če se malec potrdi, potem utegne na ploskvi pred seboj najti kak impulz za razmišljjanje. Seveda pa je vsakršna splošna ocena teh del nemogača, da celo smešna. Slike je treba videti, jih podoživeti. Mognim bodo razumljive, mnogim ne. Zdi se, da so med razstavljenimi deli prav omenjene grafike najmanj dovezne obiskovalcem — preprosto zato, ker se jih ne da razumeti, ker se jih da

zgolj razlagati, razlagati vsak posebej, vsak samo zase.

Zadnji izmed peterice umetnikov iz Pariza je **Antonio Segui**, sicer po rodu Argentinec. Tudi on obravnavata izključno le sodobni svet in dasi je pri njem bolj kot pri drugih širih očitna nagnjenost k pop-art stilu, ravno tako sodi v širok krog slikarjev, ki se ubadajo z realnostjo in katerih dela so spričo tega znana pod imenom »Dimenzijske realnosti«. Segui biča današnji svet, razkriva zablode izkrivljene morale, napada čas in tehnični razvoj, ki vodi v razčlovečenje, ki obeta spremeni ljudi v avtomate. Z njegovih umetnin veje oster humor in če bi slike znali spremeniti v prozo, bi iz Seguijevih brez dvoma nastale satire. S tem, da se zateka k erotiki, s tem, da naslika govornika, golega od pasu navzdol, pa z gromozanskim jezikom, ki mu sili iz ust, razkrinkava gnilo moralno, ko na videz krepostni ljudje uče eno, a misljijo in delajo povsem nekaj drugega. Kadar želi zbuditi gnus in odpornost, ko iz protesta do okolja hoče skoraj žaliti, na redi sliko odvratno z vsemogičim, včasih tudi s Hitlerji in klukastimi križi. Ce se obiskovalec namrdne in je ogoren, potem doseže svoj cilj. Težiti k resnici, razgajati slabosti, odpreti ljudem oči, poplemeniti jih in obogatiti — to je naloga vsake umetnosti, naloga umetnosti naspolh.

I.G.

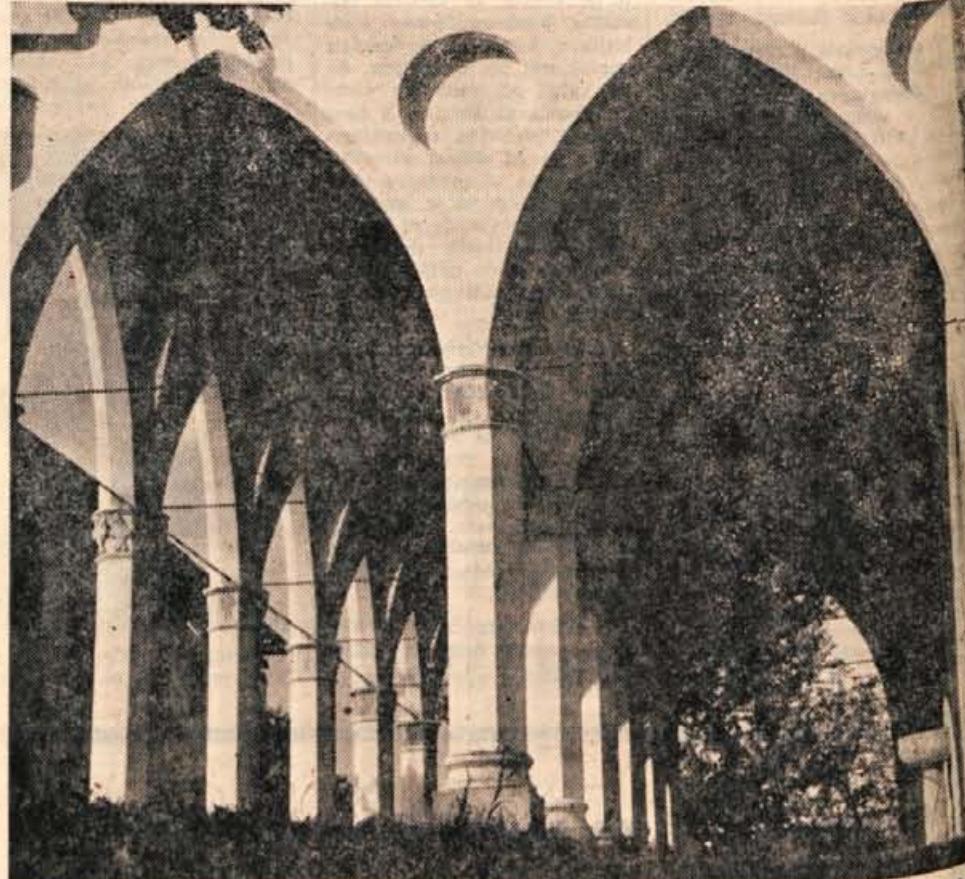
Svet brez bleščic Podaj roko človeku

Pride čas, ko ljudje ne vemo drug za drugega. Ne vemo za stiske drugih, ker smo zapri v svoj lastni svet, v stanovanje, od koder ne pogledamo do soseda, ampak je naše obzorje televizijski ekran. Pride čas, ko ne razumemo svojega bližnjega ali ga nočemo razumeti, ker mu privoščimo trpljenje. Kasneje morda to popravimo ali tudi ne.

Morda bo Jožicina mati čez čas sprevela svojo hčer pod streho. Ali pa tudi ne. Preveč odločna je bila videti, ko je govorila, da je z otrokom noče k sebi. Ceprav ima novo stanovanje. Jožica pa z enomesecnim dojenčkom ne more stanovati na klopi v parku. Včasih se nas tuja nesreča ne prime bolj kot prah, ki ga skrtačimo z ovratnikom. Materinsko srce, ceprav morda precej otrdelo od živiljenjskih udarcev, pa — vsaj mislim tako — mora občutiti stisko najbližjega. Toda spreveti hčer v stanovanje, poslušati otrokov jok, imeti skribi z varstvom — ne to pa že ne. Naj gre kamor hoče. Da ima socialno podporo? Tudi prav, še bolje.

Jožica je našla streho. V na pol leseni hiši so jo spreveli s toplo besedo, z razumevanjem. Gospodinji je pogled na nebogljenega otroka in njegovo mlado mater privabil solze v oči. Kakor se sliši oguljeno, vendar bo držalo, da se pogosteje v skromni bajti najde topla dlan, kadar jo kdo potrebuje, kot pa kje druge. Pogosteje v svetu brez bleščic kot druge.

L. Mencinger

Cerkv v Crngrobu je znana predvsem po svojih pozlačenih oltarjih, freskah ter zvonovilih. Toda prav toliko pozornosti zasluži kamnit lopa pred cerkvijo. Po starosti se sicer ne da meriti z ostalim zidovjem — zgradil jo je loški mojster Mollinaro leta 1858 — vendar pa se po slogu skoraj ne loči od same cerkve. Graditelj je pri novi lopi, ki stoji na istem mestu kot prejšnja lesena, tako lepo zadel bistvo gotskega sloga, da ima marsikdo stebrišče za pristno.

Ljudje

BEOGRAD, 13. septembra — Na seji odbora za proslavu 25-letnice drugega zasedanja AVNOJ so sprejeli program proslavitev tega jubileja. Program predvideva, da bomo jubilej republike slovensko proslavili v vsej državi kot jugoslovanski občenarodni praznik ter manifestirali bratstvo in enotnost jugoslovenskih narodov in narodnosti.

NEW DELHI, 14. septembra — Predsednica indijske vlade Indira Gandhi je sprejela delegacijo Zveze mladih Jugoslavije, ki se mudi na študijskem obisku v Indiji. Indira Gandhi je pozdravila pohodo za sklicanje kongresa mladine Indije, Jugoslavije in ZAR, na kaferem bi dočili poti za širše in bolj vsestransko sodelovanje mladine teh dežel.

BUDIMPESTA, 14. septembra — Tu se je začel sestanek najvišjih sindikalnih voditeljev šestih socialističnih držav — Madžarske, SZ, Poljske, Bolgarije, NDR in CSSR. V Budimpešti poudarjajo, da je do sestanka najbrž prišlo zaradi odkoncilnega stališča svetovne sindikalne federacije do intervencije petih držav na Češkoslovaškem.

BRATISLAVA, 15. septembra — Prvi sekretar CK KPC Aleksander Dubček je v televizijskem govoru dejal, da bi odstopanja od pojanaurske politike pomenila razpad politične enotnosti. Dubček je dejal, da lahko neizpolnjevanje moskovskega sporazuma ogrozi pojanaursko usmeritev v CSSR.

KAIRO, 15. septembra — Na kongresu arabske socialistične unije je predsednik ZAR Naser pozval ljudstvo, da zbere svoje sile in sredstva za osvoboditev ozemlja pod izraelsko okupacijo.

ALZIR, 16. septembra — V alžirskem glavnem mestu se je končalo zasedanje šestih držav in vlad afriških držav. V sklepni resolucijski so zahtevali ustavitev sovražnosti ter splošno amnestijo za vse tiste, ki so zagrabili za orozje v zvezi z odcepitvijo Biafro. Resolucija organizacije afriške enotnosti je tudi obsojala odcepitev Biafro in pozvala obe strani, da ustanovijo ogenj.

BRATISLAVA, 16. septembra — Okupacijska poveljstva na Slovaškem so spet prepovedala izhajanja nekaterih časopisov. Tako sta sedaj prepovedana lista Smer in Nova svoboda, njuni uredniki pa so zasedli okupacijski vojaki članic varšavskega sporazuma.

Sporazum o »interesnih sferah« vendarle obstoja

Ob nedavni vojaški akciji petih držav — članic varšavskega sporazuma na Češkoslovaškem se je porodilo nešteto različnih razmišljaj in ugibanj. Vendar ta razmišljjanja in ugibanja niso ostala na svojem začetku, temveč so našla svoj odsek v vprašanjih, ki bolj ali manj zadevajo današnje razmere dveh super sil — ZDA na eni strani in SZ na drugi strani. Začaj je to tako imenovano »ravnotežje strahu«, »ravnotežje sile« spet postal aktuelno. Vrsto komentatorjev zadržanost ZDA ob sovjetski akciji na Češkoslovaško navaja do sklepa, da kljub zanikanju obeh »svetovnih vladarjev«, obstaja nek sporazum med njima. Za kakšen sporazum naj bi šlo med ZDA in SZ? Ze po koncu druge svetovne vojne je bilo precej govorjenja o razdelitvi tako imenovanih »interesnih področij«, o dveh »inte-

resnih sferah. Mnogi danes ugotavljajo, da je že na Jalti bil dosežen sporazum, po katerem so točno določene meneje vpliva ZDA ali SZ. In iz takšnega sklepanja ni bilo težko potegniti sklepa, da so bile ZDA pazivne zato, ker so pač menile, da spada CSSR v sovjetsko interesno sfero.

Ob začetku češkoslovaške krize je Johnson sicer opozoril, »naj nihče ne spušča v vrvice psov vojnega«, pred nekaj dnevi pa je posredno priznal, da obstoja tih sporazum med ZDA in Sovjetsko zvezo o razdelitvi interesnih področij. Vzporedno s takšnim priznanjem je prišlo tudi do Johnsonovega opozorila Sovjetski zvezri: »V vaši sferi lahko počnete, kar hočete, a kar zadeva našo, roke proč!« To opozorilo je dobilo bolj drastičen odmev v nadaljnjih besedah ameriškega predsednika, ko je dejal, da bodo ZDA ostro nastopile proti ti-

stemu, ki bo prekoračil mejo interesnega področja med Vzhodom in Zahodom.

Takšne ugotovitve same po sebi predstavljajo vprašanje, kakšen je sploh današnji položaj na svetu. In odgovor na to vprašanje se tudi ponuja sam od sebe, vsaj obnašanje Sovjetske zvezre in ZDA nasili k takojšnjemu odgovoru. Današnji svet je razdeljen v »lovšča« dveh super sil ali dveh »velikanov«, proti katrim so drugi brez moči. In še daje gre ta absurdna ugotovitev. Opirajoč se na svojo vojsko in ekonomsko moč se ZDA in SZ enostavno postavlja za lastnika (s sporazumom določenega deleža oziroma področja) današnjega sveta. In da ne bi slučajno prišlo do prevelikih želja enega partnerja po ozemljju drugega, skribi medsebojno ravnotežje vojaškega potenciala. Zar, »ravnotežje strahu«, ki smo mu bili že nekajkrat priča v zadnjih letih,

spomnimo se samo karibске krize, je danes spet prisotno.

Zasedba Češkoslovaške pa ni prinesla samo oživitev tega ravnotežja. Prinesla je s seboj še vrsto drugih negotivnih posledic. Deleži državnih proračunov, namenjeni za vojaške potrebe, bodo spet narastli in oboroževalna mrežica se bo nadaljevala. Takšen razvoj dogodok bo do seveda nekateri krepko izrabili kot vodo na svoj mil. Zlasti tisti, ki jim je politika sile, politika zastraševanja, sveta stvar in spet se pojavlja že stoletja star izraz »namen opravičuje sredstva«. In tako danes, kljub množici sporazumov o nevmešavanju, o suverenosti posameznih držav, kljub številnim jasnim določbam Organizacije združenih narodov, dve veliki sili spet barantata z usodo držav v svojih interesnih področjih. In se vsič, barantata z usodo človeštva. V. G.

in dogodki

Iz naše vojaške zgodovine

Velika usodna zmota

Morda je kdo potoval na proslavo v Novo Gorico prek Vršiča. Zanje in za tiste, ki bodo kdaj pozneje potovali skozi Bovec, bom opisal zanimivost iz vojaške zgodovine tega kraja.

Pet kilometrov od Bovca proti Predilu stoji mogočna trdnjava Kluže. Trdnjava je ob cesti, zgradili pa so jo prebivalci Bovca 1472. leta, najprej leseno, a 1613. leta so jo sezidali s kamnenjem. Bilo je to v času turških vpadov na naše ozemlje. Trdnjava Kluže naj bi branila prehod Turkom v smeri Predila in naprej proti Koroški in Avstriji.

Sčasoma je minila nevarnost turških roparskih pohodov, toda trdnjava Kluže je še naprej odstala pomembna vojaška postojanka.

1797. leta je Napoleon v severni Italiji premagal italijansko vojsko. Ker se je Avstrija čutila ogroženo, se je vmešala v vojno na strani Italijanov. Toda Francoze takrat ni mogel nihče zaustaviti. Odlično izurjena Napoleonova vojska je zasledovala Avstrije do avstrijske meje. Po dolini Soče se je v neredu umikalo 6500 pešakov in 400 konjenikov. Da bi pridobili na času in reorganizirali svojo armado, so Avstriji puстили v trdnjavi Kluže generala Köblesa, da bi le-ta čim dlje zadržal napadalce.

Pod vodstvom generala Köblesa je v trdnjavi ostalo 500 vojakov, ki so na hitrico popravljali trdnjavo. Čeprav je trdnjava na kraju, ki polnoma zapira pot proti

val z dvesto vojaki iz trdnjave. Ponoči se je vrnilo tudi tistih 300 vojakov, ki jih je nalač posiljal iz trdnjave, da bi speljal Francoze. Francozi so res verjeli, da so Avstrije zapustili trdnjavo.

Francozi so besneli od jeze. Z zlatom so podkupili nekega pastirja, ki jim je še istočno pokazal položaje, odkoder lahko s topovi streljajo na trdnjavo.

Zjutraj je zagrmelo. Kmalu po močnem artilerijskem ognju je prenehal odpor Avstrijev. Francozi so zajeli vseh 500 vojakov in generala Köblesa. Kako so bili Francozi zaradi te zvijače jezni, se videl iz francoskega vojnega poročila, kjer je med drugim rečeno: »Po vojaškem pravu bi morali vsem petstotim vojakom z mečem odsekat glave, toda tega barbarškega prava francoska vojska ni nikoli uporabljala.«

Da bi bilo bralcem jasno, naj povem še to, da je trdnjava zidana na samem robu prepada. Takrat tu ni bilo ceste niti poti. Pot k trdnjavi je vodila z druge strani prek prepada. Prepadi je širok samo od 2 do 4 metre, pot do njega pa je bila ozka in obrasla z drevjem in grmovjem. Prek prepada je bil položen premični most, ki so ga dvigali iz trdnjave. Med grmovjem in drevjem je bila še večja tema, vojaki pa so v tekr upirali oči proti trdnjavi. Ko je komu zmanjkalo tal, ni imel več časa vptiti in opozoriti druge na nevarnost.

Zanimivo je tudi to, kako je general Köbles prišel na to idejo. Pri Bovčanh je sledil kako so pred sto leti padali Turki v prepad.

Posadka, ki je branila trdnjavo pred Turki, je zvečer,

ko je zaslišala Turke kako kričijo, prestrašeno pobegnila s takšno naglico, da niti luči niso pogasili. Ko so Turki opazili posadko bežati, so stekli po poti proti trdnjavi. Bili so prepričani, da jih čaka bogat plen. Po ljudskem pripovedovanju je takrat padlo v prepad toliko Turkov, da so njihova trupla načrivala pravi jez.

Kadar boste potovali skozi Bovec, si le oglejte trdnjavo Kluže. Morda vam bo potem opisan dogodek bolj razumljiv.

J. Vidic

Komisija za razpis delovnega mesta direktorja pri Naravnem zdravilišču Sonja Marinković Mojstrana

razpisuje delovno mesto

direktorja

Kandidat mora izpolnjevati poleg splošnih še naslednje pogoje:

— da ima srednjo izobrazbo in 10 let delovnih izkušenj, od tega najmanj 2 leti v zdravstvenih zavodih in 2 leti na vodilnem delovnem mestu.

Vlogi mora kandidat predložiti overovljeno dokazilo o strokovni izobrazbi, potrdilo o dosedanjem, zaposlitvi in potrdilo o nekaznovanju.

Stanovanja ni na voljo. Kandidati naj svoje prijave pošljajo na naslov komisije za razpis delovnega mesta direktorja pri Naravnem zdravilišču Sonja Marinković Mojstrana v roku 15 dni po objavi razpisa.

Ob stoletnici smrti Jurija Prešerna — pesnikovega brata

Letos, 7. oktobra, bo poteklo natanko sto let od smrti Jurija Prešerna, najmlajšega brata pesnika Franceta Prešerna.

Pri Ribičevih v Vrbi je bilo namreč poleg petih hčera še troje fantov: najstarejši France, mlajši Jože in najmlajši Jurij. Ker pa je Jože (rojen 25. marca 1803) že v mladosti umrl (30. aprila 1818) kot dijak — gimnazijec v Ljubljani, je ostal pesnik le še brat Jurij. In o njem naj v današnjem zapisu sčete beseda.

TRNOVA POT

Jurij Prešeren je bil rojen dne 29. marca v Vrbi, kot peti otrok Simna in Mine Prešernove. Sprva so domači menili, da bi fant postal doma in je zato opravljal kmečka dela vse do jeseni leta 1819. Že 14 let starega Jurija pa so potem na prigovarjanje stricev le poslali v ljubljanske šole.

Bil je marljiv in vesten djak; z bratom Francetom pa v Ljubljani nista skupaj stanova. Pač pa sta v počitnicah družno obiskovala strice duhovnike. Tako nam je tudi izpričana njuna skupna pot od strica Jakoba v Borovnici do strica Franca Prešerna na Savi pri Zagorju.

Vse kže, da sta se brata v svojih dijaških letih dobro razumela in se šele pozneje zaradi različnosti svojih značajev drug drugemu odturnila.

Gimnazijo in licej je Jurij končal v Ljubljani 1. 1828. Nato se je vpisal kot zunanjji slušatelj v bogoslovje. Ko pa je hotel vstopiti na semenišče, ga je škof Wolf odklonil.

Nesrečni pesnikov brat Jurij je bil namreč že od rojstvaboleč zaznamovan: manjkal mu je desni uhelj... Nečimerni škof Wolf pa je hotel, da bi bili duhovni njezove škoftje brez lepotnih napak, češ, ljudem ni vseeno, kakšni so njihovi dušni pastirji.

Zaradi tega pa se je Jurij potem obrnil na celovško semenišče, kjer pa so fanta radi sprejeli; morda ne le zaradi pomanjkanja duhovskega naraščaja, pač pa gotovo tudi zaradi bolj človeške uvednosti. Saj je Jurij vse življenje svojo hibo, ki je ni bil sam prav nič kriv, zelo spretno prekrival s primerno pričesko: s pramenom las na desno stran lica je napravil svojo prirojeno napako skoro neopazno.

No, in kot v Celovcu izšolanemu duhovniku, je bilo Juriju določeno, da bo vse življenje služeval le po koroških farah. Ni mu bilo da-

no, da bi se še kdaj vrnil v rodno kranjsko deželo... Pač, novo mašo je le pel 1. 1832 v domači fari, na Brezniči. In menda, tako trdi Prešernova hčerkha Ernestina, je prišel tudi na bratov pogreb v Kranj... Za kaka druga njegova pota s Koroškega na Gorenjsko ni nobenih sporočil.

Bržcas pa je bila močno trnova tudi Jurijeva pot od fare do fare. Saj je služboval povečini v nemških krajinah, kjer je bilo poleg katalikov še dosti protestantov. V takih razmerah pa seveda ni bilo prav lahko svoje ovce varno pasti.

OD FARE DO FARE

Do 1. 1833 je Jurij Prešeren kaplanoval v Ržju (Irschen) pri Zgornjem Dravogradu. Naslednje leto je bil prestavljen na Jezerno (Lieseregg) nad Milštatskim jezerom.

Potem je kaplan Jurij napredoval in postal kurat na Brezju (Fresach) pri Paternionu v Ziljski dolini. Prav to leto, 1836, je uspešno opravil tudi župniški izpit (kar, mimogrede povedano, ni uspel nojgovima stricema, ne Francu ne Jakobu ne staremu stricu Jožefu, ki so ostali vse življenje le pomožni duhovniki, kurati).

Kar celih šest let (1836 — 1842) je potem Jurij župnikoval v St. Lovrencu (Sanct Lorenzen) nad Smohorjem. Nato je bil premeščen v St. Rupert (Sanct Ruprech am Moos) ob Osojskem jezeru nad Beljakom. Tu je ostal do 1. 1856, dolgih štirinajst let.

V St. Rupertu je našla svoj grob tudi Jurijeva in pesnikova mati Stara Ribičeva. Zaradi družinskih razprtij v Vrbi, ki so napravile bivanje pod domačo streho neznosno ne je otrokom, pač pa tudi očetu Simnu in mati Mini, je imel Jurij pri sebi na Koroškem, že od 1. 1834, svojo mater pa tudi sestri Uršo in Lenko. Skupno so se leto za letom ustavljali na vseh Jurijevih službenih postajah...

Mina Prešernova, roj. Svetina, ja zatimnila svoje oči 25. aprila 1. 1842, stara še ne 68 let. Njen grob je pozneje obiskal tudi sin France, ki je prišel k bratu Juriju v gosti skupaj s svojim šefom dr. Blažem Crobathom in njegovo mlajšo hčerkjo.

Tudi Tomo Zupan je še kot otrok prišel v St. Rupert na obiske. Po njem imamo vedenost, kje natanko je pokopana mati našega prvega pesnika. Zdaj je namreč tamkaj svet izravnal; namesto starega pokopališča je urejen park s trstami.

ZADNJA POSTAJA

Ustna izročila vedo povedati, da je bil Jurij kot duhovnik spočetka vzornega vedenja, gospodaren, varčen in resen možak. Pozneje, pa se je menda vdal pijači. Ko je celo obolel na umu, so mu uvidevni Škofijiški predstojniki dodelili lažje župnište Sveti Walburgo (Sanct Walburgen) pri Mostecu v dolini Krčice, nato Otok na Vrbskem jezeru in slednjic Ovčjo ves pri Zabnieh v Kanalski dolini. Tu je Jurij tudi umrl. Oči mu je čne 7. okto-

umerli 7. oktobra 1868. Blagor jim, kteri v Gospodu zaspel, v slavi nebeški se tam prebude.

Se danes je Jurijeva nagrobnna plošča lepo ohranjena in varovana. Tudi napis je lepo čitljiv. Vzidana je bela marmorna plošča na levo stran od vhoda v cerkev svete Trojice v Ovčji vesi. Ne bi bilo prav, če bi ob tej priložnosti ne spregovoril tople besede zahvale pokojnemu župniku v Ovčji vasi, gospodu Ivanu Guyonu, beneško slovenskemu rojaku. Že smrtno bolan mi je ustregel, ko sem ga prosil naj da očistiti Jurijev nagrobnik in obnoviti na njem že zbledele črke. Dne 8. decembra 1965 mi je pisemo sporočil, da je delo z veseljem opravil... Že naslednje leto pa je blagi mož umrl. Bil je poslednji slovenski duhovnik v Ovčji vesi...

Se bridkejše od potujene imena pa je dejstvo, da ta gorska vasica res ni več slovenska. Zla usodnost se je res poigrala s temi gorjanci.

V juniju 1939 sta se Hitler in Mussolini sporazumela o preselitvi nemškega prebivalstva iz južne Tirolske in Kanalske doline v Avstrijo ozroma v Nemčijo. Dali so na osnovi tega sporazuma prebivalcem neitalijanske narodnosti (torej tudi Slovencem), ki so bili do 1. 1918 avstrijski državljanji — pravico, da prostovoljno izjavijo za Nemčijo ali Italijo.

Opcija je bila zaključena 31. decembra 1939. Nas zanima seveda le rezultat v Kanalski dolini. Za Nemčijo je optiralo 4576, za Italijo pa 337 prebivalcev. Ne za to, ne za ono stran pa ni glasovalo 690 upravičencev. — S preselejanjem so takoj pričeli. Vendar pa je vojna, ki je medtem izbruhnila, preprečila, da bi bila izselitev končana do kraja. Izselilo se je le blizu 700 prebivalcev, vsi drugi so ostali na svojih domovih.

Slovenci se v glavnem niso poslužili opcijske pravice. A Ovčjo ves smo ob tej priložnosti narodnostno izgubili. Le deset slovenskih družin je ostalo na rodni zemlji, vsi ostali Slovenci iz Ovčje vesi so odšli v Nemčijo. Na njihove domove so se potem naselili Lah... Res, danes se le redko sliši v Ovčji vesi slovenska beseda...

STROGA SODBA

O pesnikovem bratu Juriju je napisanih le malo dobrih besed. Slovenska kulturna zgodovina mu očita ne le pretirano varčnost in svoj glavost, pač pa tudi amuznost za petje svojega velikega brata pesnika, pomanjkanje slehernega smisla za težnje slovenskega narodnostnega preroda; da je bil nestrenan in nazadnjaških nazavor; da je bil trd in krut, ko je zavrnjal prošnjo Ane Jelovškove, ki se je v stiski obrnila na nj, naj pomaga ne dolžnim otročičem svojega brata. In da je celo sodeloval pri požigu nekatarih bratovih knjig in rokopisov v Kraju. In še to in ono.

Pa je vendarje poslal na zimo 1. 1848 čez zasnežene Karavanke svojo sestro Lenko, da je nesla smrtnobolne mu bratu Francetu znatno denarno pomoč. — In to, edino izpričano Jurijev plemenito dejanje nam temno podobo pesnikovega čudaškega brata vsaj nekoliko zjasni. In če že zaradi drugega ne, se zaradi tega svetlega žarka bratovske ljubezni, danes spominjam stolnico smrti fajmoštra Jurija Prešerna. Crtomir Zorec

*Tukaj počivajo
častitljivi gospod fajmošter
JURI PREŠERN,
ki so službo fajmoštra
za let opravljali.
Rojeni 29. marca 1805,
umerti 7. oktobra 1868.*

*Blagor jim, kteri v
Gospodu zaspel,
V slavi nebeški se
tam prebude!*

Nagrobnik Jurija Prešerna v Ovčji vesi v Kanalski dolini.

bra 1868 — torej pred sto leti — zatimnila sastra Lenka, ki ga je na njegovi trnovi poti — od Brezij do Ovčje vesi — ves čas zvesto spremiljala.

Farani (ali pa Jurijev duhovski naslednik, morda celo sorodniki, kdo ve?) so postavili svojemu umrlemu fajmoštru lepo nagrobo ploščo v spomin. Na njej je napis v slovenščini. *Tukaj počivajo častitljivi gospod fajmošter Jurij Prešern, ki so službo fajmoštra 30 let opravljali. Rojeni 29. marca 1805,*

Cudovita slovenska pastirska vas pod Višnjami, na vhodu v prelep gorsko dolino Zajzero! Na jugu jo obdajajo visoki vršaci: Viš, Spik nad Poličami ali Montaž in Poldašnja Spica. Zares visoke gore, niti sto metrov nižje kot Triglav.

Ovčja ves, tako ljuba poetu Julijskih Alp, Juliju Kugyju! Tu je najraje živel, tu mu je bilo najlepše.

Ovčja ves, naselje nekdaj ovčarjev — le od kod nemška spakedranka Wolfs-

Sindikalne športne igre

V nadaljevanju sindikalnih športnih iger v kranjski občini so se minuli teden in v ponedeljek pomerile ekipe sindikalnih organizacij v malem nogometu, odbojki in rokometu. Medtem ko v malem nogometu in odbojki tekmovalja še tečejo, pa so v rokometu že končana.

V petek in ponedeljek so se v malem nogometu pomerile ekipe Tekstilindusa, Standarda, Exoterma (I in II), Elektro, LIK, Iskre (I in II), Kovinarja, Projekta, Tekstilnega centra, Save, Puškarne in Kovinskega podjetja.

Paratifus zaradi sladoleda Epidemija pojenjuje

Pred nekaj dnevi je več ljudi iskalno zdravniško pomoč za bolezen, ki ji zdravniki pravijo paratifus. To je lažja oblika ti-fusa, širi pa se predvsem zaradi nečistosti. V Kranju je obolelo okoli 150 ljudi, število pa bo verjetno še večje, ker več ljudi zaradi lažje oblike obolenja niti ni iskalno zdravniške pomoči. Med oboleli je bilo največ šolskih otrok.

Zavod za zdravstveno varstvo v Kranju je ugotovil, da se je bolezen širila s sladoledom. Zato so vse količine sladoleda släščarjem, ki ga sami izdelujejo, prepovedali prodajati. V sobotni številki Glasu je Zavod tudi opozoril prebivalstvo, naj paži na čistočo rok posebno pri otrocih ter uživa le nepokvarjena živila.

Paratifus — naalezljivo črevno obolenje — sicer že pojenjuje, kot so sporočili z Zavoda za zdravstveno varstvo, vendar so delaveci zavoda še pregledujejo vzorce živil v goštinstvih, trgovskih in drugih lokalih. L. M.

Rezultati (petek): Tekstilindus : Standard 0:0, Exoterma (II) : Elektro 2:0, LIK : Iskra (II) 1:1.

Rezultati (ponedeljek): Kovinar : Exoterma (I) 3:0 (brez borbe), Projekt : Tekstilindus 3:0, Iskra (I) : Sava 0:2, Puškarne : Kovinsko podjetje 2:0.

V odbojki so se v ponedeljek pomerile ekipe Kovinarja, Save in Projekta.

Rezultati: Kovinar : Sava 2:0 (15:7, 15:5), Projekt : Sava 2:0 (15:4, v drugem setu pa je manjkal en igralec Save), Kovinar : Projekt 2:0 (15:11, 15:0).

Tekmovalja v rokometu pa so bila v sredo končana. Pomerile so se ekipe Save, osnovne šole France Prešeren in Iskre.

Rezultati: Sava : France Prešeren 20 : 13, Iskra : France Prešeren 30:15, Iskra : Sava 28:17. Najboljši strelci pa so bili: Gros (Iskra) 18 golov, Hvasti (Iskra) 14, Zorman (Sava) 14 in Hvatal (France Prešeren) 7.

Ko smo si ogledali zadnja tekmovalja v malem nogometu, smo ugotovili, da je vedenje nekaterih igralcev vse prej kot športno. Menimo, da bi sindikalne organizacije, ko izbirajo člane za svoje ekipe, morale bolj paziti, kakšni igralci bodo zastopali njihove člane oziroma delovno organizacijo.

A. Z.

Izdaja in tiska ČP »Gorenjski tisk« Kranj, Koščka cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefon: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, magloglasna in naročniška služba 22-152 — Naročnila: letna 21. —, polletna 12. — N din. Cena posameznih številk 0,40 N din — Inozemstvo 16,00 N din — Mali oglasi beseda 0,6 do 1 N din. Naročniki imajo 10 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo. — sz

Sporočamo žalostno vest, da je dotrpela naša ljubljena mama, sestra, nona, prababica in teta

Marija Šprajc roj. Bradaška

Pogreb drage pokojnice bo dne 19. septembra 1968 ob 17.30 izpred mrljiške vežice na kranjskem pokopališču.

Zalužiči: družine Vukič, Strnad, Šprajc, Bradaška, Novak, Masterle in ostalo sorodstvo.

Kranj, dne 17. septembra 1968

Nesreča v zadnjih dneh

V križišču Titove in Tomšičeve ceste na Jesenicah je v petek dopoldne tovornjak KR 123-84, ki ga je vozil Boris Pulec, zadel sedemletno Antonijeto Gasar. Otrok je šel čez cesto po prehodu za

Pogorelo je gospodarsko poslopje

V ponedeljek okoli devete ure zvečer je nenadoma izbruhnil požar na gospodarskem poslopu Andreja Jauša v Koritnem pri Blebu. Ogenj je uničil gospodarsko poslopje, okoli 30 ton sena in slame, mlatilnico, gumi voz, dva elektromotorja, dve žagi cirkularki in drugo poljedelsko orodje. Po prvih ocenah je škoda približno za 15.000 N din. Komisija, ki si je ogledala kraj požara, je mnenja, da se je vžgalo zaradi slabe električne napajljave, mogoče tudi zaradi samovzglja sena. Točnega vzroka požara do sedaj še niso ugotovili. L. M.

Kdo je krivec? Zastrupitev rib v potoku Lipnica

V petek okoli 11. ure so prebivalci Podnarta, Ovsis in drugih vasi ob Lipnici opazili, da potok nosi mrteve ribe. Že čez kako uro so bili vsi tolmini polni poginulih rib. Iz doslej še neznanih vzrokov je poginil ves ribi zarod od tovarne Iskra v Lipnici do izteka potoka v Savo. Domnevajo, da je zastrupitev povzročila kaka tovarniška odplaka. Nekaj poginulih rib so poslali v preiskavo Kmetijskemu institutu v Ljubljani. Ce bo preiskava uspešna, bodo ugotovili, kako so bile ribe zastrupljene. Vsekakor pa je dejanje, če je po sredi malomarnost, vredno vsega obsojanja. — sz

pešec, tu pa ga je tovornjak zadel. Ranjeno deklico so odpeljali v bolnišnico.

Na cesti tretjega reda na Mlaki pri Kranju sta v petek popoldne trčila osebni avtomobil KR 49-52, voznik Anton Derling in osebni avtomobil KR 96-70, ki ga je vozil Pavel Koder. Nesreča se je pripetila ko je Anton Derling zaradi injenosti zapeljal na levo tran ceste in tu trčil v Kodrovo vozilo. Oba voznika sta se pri trčenju laže ranila, medtem ko je na vozilih za 9000 novih dinarjev škode.

V soboto, 14. septembra, se je osebnu avtomobilu KR 54-24 na cesti drugega reda v Dolenji vasi nenadoma izpraznila sprednja leva guma. Avtomobil je zaradi tega zapeljal s ceste v jarek. Voznik je bil pri tem laže ranjen, škoda na vozilu pa je za 3500 N din.

Na cesti prvega reda na Hrušici je v soboto dopoldne na mokri cesti začelo zanatašati osebni avtomobil KR 114-96, voznik Lovro Rutar. Prattem je avtomobil trčil v nasprotni vozeči avtomobil KR 114-69, voznik Janko Likar. Pri trčenju sta bila laže ranjena Janko Likar in njegov sin, na vozilih pa je za 12.000 N din škode.

Istega dne okoli devetnajstih ure zvečer je na Titovi cesti na Jesenicah s kolesom zapeljal pred osebni avtomobil nemške registracije, voznik Luciano Opessi, petnajstletni Jože Medved. Pri trčenju je bil kolesar teže ranjen.

V nedeljo okoli dvajsete ure zvečer je v križišču Titove in Kajžerjeve ceste na Jesenicah nenadoma stopil s pločnika na cesto Bogdan Kršič. V tem trenutku je pripeljal osebni avtomobil LJ 717-90, ki ga je vozil Ivan Tola. Avtomobil je Kršiča zadel, tako da so ga ranjene odpeljali v jeseniško bolnišnico. L. M.

Otok utonil pri igri

V nedeljo, 15. septembra, dopoldne sta se ob naravlem potoku Bistrice v vasi Retnje pri Tržiču igrala dveletni Oliver Coragič in triletni Tomaž Ušenčnik. Oliverju je med igro spodrsnilo in je padel v pol metro globok deroč potok. Voda ga je odnesla kakih 500 metrov dalje. Iz vode so ga potegnili vaščani in ga odpeljali v zdravstveni dom Tržič, vendar pa je bilo že prepozno.

Jesenice — Trgovsko podjetje Delikatesa na Jesenicah je prejšnji teden začelo prodajati makedonsko namizno grozdje po zelo ugodni ceni 200 dinarjev za kilogram, to je skoraj za četrtino ceneje kot v Kranju ali Ljubljani. Zaradi ugodne cene so nekateri kupovali žlahtno grozdje v velikih količinah, celo po cele gajbe.

Po sklepnu delavskega sveta delovne enote

TISKARNA
CP
GORENJSKI
TISK
KRANJ razpisujemo
PONOVNO DRAŽBO

za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:
za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

- digestoriji za kolofonijo in asfalt
- jedkalni stroj
- vertikalna reproducija kamera 60 × 60
- kopirni okvir
- kontaktni aparat
- zgibalni stroj Brehmer
- stroj za vlivanje linij in črk Monotype-Supra s priborom za vlivanje linij
- stroj za čiščenje zagozdic
- ročna odtisovalna preša

Dražba bo dne 27. septembra 1968 ob 8. uri v prostorijah gospodarskega sektorja Kranj, Koščka 8. Interesenti si navedena sredstva lahko ogledajo dne 26. 9. 1968 od 6.—14. ure ali na dan dražbe od 6.—8. ure.

Pravico dražitve imajo interesi, ki ob začetku dražbe položijo kavcijo v višini 10 % izklicne cene.

KINO**Kranj CENTER**

17. septembra italij. barv. CS film BRANCALEONOV VOJSKA ob 16. uri, svečana otvoritev II. mednarodnega filmskega festivala Sport in turizem ob 20.30.

18. septembra festivalni filmi: PRIDITE V IRAK (Irak), CEDRO PELADO (Kuba), SINGAPUR MESTO LEVOV (Singapur), PALACA SANJ (Sirija) ob 10. uri, SMUČANJE V AVSTRIJI (Avstrija), ALAIN CALMAT (Francija), POGLEDI IN ZVOKI (Izrael), TELOVADEC (SZ), AHMEDABAD, GHANDIJEVO MESTO (India), REKREACIJA (ZDA) ob 16. uri, italij. barv. CS film BRANCALEONOV VOJSKA ob 18. uri, FINALE (ZDA), KRONIKA STARIH MEST (Jugoslavija), MOJSTRI GIMNASTIKE (Madžarska), IGRAMO (Malezija), SPREHOD MED OBLAKI (Poljska), PESEM TRACNIC (Belgija) ob 20. uri

19. septembra festivalni filmi: CHUCKWAGOV (Kanada), PESEM VODA (Nizozemska) ob 16. uri, italij. barv. CS film BRANCALEONOV VOJSKA ob 18. uri, MESTO KANDIDIRA (Zv. rep. Nemčija), TRINAJST DNI V FRANCIJI (Francija)

20. septembra festivalni filmi: SVETOVNO PRVENSTVO V GIMNASTIKI (Zv. rep. Nemčija), ANALIZA GIBANJA (Dem. rep. Nemčija), TURISTIČNA RADOST (Nigerija), Z AVTOM OB DONAVI (Avstralija), POT K USPEHU (Romunija), TO JE SOCI (SZ) ob 16. uri, jugoslovanski film JUTRO ob 18. uri, BELA OPOJNOST (Zv. rep. Nemčija), REGATA (Jugoslavija), VIVE LE TOUR (Francija), EIGHTEEN FOOTERS (Avstralija), NJIHOV SVET (Romunija) ob 20. uri

Kranj STORŽIC

17. septembra italij.-franc. barv. film KALI JUG, BOGINJA MASČEVANJA ob 15.30, 18. in 20.30

18. septembra italij.-franc. barv. CS film KALI JUG, BOGINJA MASČEVANJA ob 15.30, 18. in 20.30

19. septembra KALI JUG, BOGINJA MASČEVANJA ob 15.30, 18. in 20. uri

20. septembra italij. barv. CS film BRANCALEONOV VOJSKA ob 16., 18. in 20. uri

Stražišče SVOBODA

18. septembra jugoslovenski film JUTRO ob 20. uri

Cerknje KRVAVEC

19. septembra jugoslovenski film JUTRO ob 20. uri

Kamnik DOM

17. septembra jugoslovenski film JUTRO ob 18. in 20. ur

18. septembra zah. nemški. jug. barv. CS film SLOVO VELIKEGA POGLAVARJA ob 18. in 20. ur

19. septembra zah. nem. jugosl. barv. CS film SLOVO VELIKEGA POGLAVARJA ob 18. in 20. ur

Kamnik DUPLICA

18. septembra franc.-nemški barv. film OPERACIJA SAN GENNARO ob 19. uri
19. septembra franc.-nemški barv. film OPERACIJA SAN GENNARO ob 18. uri
20. septembra italij. film INTIMNI TRENTUKI ob 19. uri

Skofja Loka SORA

18. septembra amer. barv. film ROBIN CRUSOE ob 18. in 20. uri
19. septembra amer. barv. CS film RANC BRAVO ob 20. uri
20. septembra amer. barv. CS film RANC BRAVO ob 18. in 20. uri

Jesenice RADIO

18. septembra amer. film BILL THE KID

Jesenice PLAVŽ

18. septembra amer. film KID GALAHED
19.-20. septembra angleški film ŽIVLJENJE NA VRHU

Dovje-Mojstrana

19. septembra italij. barv. film RINGO IN NJEGOV REVOLVER

Kranjska gora

19. septembra amer. film BILL THE KID

Prodam

Ugodno prodam večjo količino HRUŠK za mošt Janez Dežman, Bistrica 55 pri Tržiču 4446

Ugodno prodam dobro ohranjen SIVALNI STROJ veritas. Naslov v oglašnem oddelku 4487

Dobro ohranjen industrijski PLETILNI STROJ ugodno prodam. Pletilstvo »Irena«, M. Sobota, Zvezna 7 4494

Tračni mizarski BRUSILNI STROJ domače izdelave z elektromotorjem ter rabljeno SOBNO POHISTVO prodam. Andrej Ogris, Kranj, Trojarjeva 9 — Kalvarija 4531

Ugodno prodam motor NSU PRIMO 175 ccm ali zamenjam za moped. Čufar, Lesce, Gorenjska c. 20 4533

Prodam SKODO MB 1000, letnik 1967, prevoženih 19.000. Naslov v oglašnem oddelku ali na telefon 22171 oziroma 22390 4534

Poceni prodam večjo količino HRUŠK — tepki. Smarjetna gora 2, Kranj 4535

Ugodno prodam RENAULT 4 L. Golinik 38 4536

Prodam 1500 kosov cementne STRESNE OPEKE — špičaka. Naslov v oglašnem oddelku 4537

Prodam suha DRVA in TELLEVIZOR RR Niš za 1500 Ndin, Trstenik 15 4538

Poceni prodam DIATONIČNI HARMONIKI — novo dobro ohranljeno in staro — ter VIOLINO. Stefan Osojnik, Senčur 150 4539

Prodam HRUŠKE — tepke. Hafnarjeva pot 7, Stražišče 4540

Prodam nekaj PUJSKOV po 25 do 30 kg težkih in TELICO, 250 kg težko. Mišača 11 pri Otočah 4541

Ugodno prodam osebni avto ZASTAVO 750. Olševec 3, Preddvor 4542

Predam dobro ohranjen av-

to AMI 6. Planina 13, Kranj

4543

Prodam lepe PRAŠIČKE v sedmem tednu starosti, dve KRAVI in dva BIKCA zaradi požara. Franc Jagodič, Lenart 2, Cerknje

4544

Prodam CEMENT. Jože Podjet, Olševec 49, Preddvor

4545

Prodam emejliran STEDILNIK znamke tobi, v že dobrem stanju in litozelzni LIJAK, Mihelič, Preska 21, Tržič

4546

Prodam MOTORNO KOLO jawa 90 ccm s prevoženimi 400 km. Zvonko Može, Triglavška 5, Bled

4547

Prodam ŽREBICO, staro 18 mesecev, in ŽREBETA, starega 6 mesecev, ter voz ZAPRAVLJIVCEK. Nomenj 9, Bohinj

4548

Prodam MOPED — enoseznični. Hrastje 67, Kranj

4549

Peceni prodam POSTELJI z vložki in MOSKO KOLO na 3 prestave. Čirče 38, Kranj

4590

Prodam večjo količino HRUŠK — moštarice. Cena po dogovoru. Sp. Besnica 35

4591

Prodam OSEBNI AVTO BMW 700 v brezhibnem stanju. Anton Resman, Zgošča 23, Begunje

4592

Kupim nekaj suhih lipovih ali češnjivih HLODOV. Konjedč Franc, Kranj, Delavška 39

4593

Kupim KROMIRANA VRTAČA za krušno peč. Miha Berčec, Lajše 12, Selca

4593

KUPIM

Kupim nekaj suhih lipovih ali češnjivih HLODOV. Konjedč Franc, Kranj, Delavška 39

4592

Kupim KROMIRANA VRTAČA za krušno peč. Miha Berčec, Lajše 12, Selca

4593

Mlajšo upokojenko ali dekle nujno išče dvočlanska družina za nekaj ur dnevno za POMOC V GOSPODINJSTVU. Cetinski, krznarstvo, Kranj, Maistrov trg 2

4597

Na gorenjski cesti v Radovljici sem IZGUBILA VECJO VSOTO DENARJA. Najditelja prosim, da ga vrne proti lepi nagradi na postajo LM v Radovljici

4597

Sporočamo, da je nenadoma umrl

Franc Oman

dolgoletni odbornik Skupščine občine Kranj, član ZB NOV ter drugih družbenopolitičnih organizacij in dolgoletni predsednik »Partizana« Stražišče.

Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

Skupščina in družbenopolitične organizacije občine Kranj

V Kranju, 17/9-1968

Sporočamo žalostno vest, da je nenadoma preminil

Franc Oman
Potokarjev

dolgoletni predsednik Partizana Stražišče in častni predsednik TVD Kranj.

Neumornega telesnovzgojnega delavca bomo ohranili v trajnem spominu.

Pogreb bo v četrtek ob 16. uri izpred doma Partizan Stražišče na pokopališče v Žabnico.

čavničarstvo Anton Jelen, Kranj, Huje 3

4510

Sprejmem STROJEPISNA DELA na dom. Naslov v oglašnem oddelku

4591

Zakonca iščeta SOBO ALI GARSONJERO na Jesenicah, v Žirovnic ali Lescu. Za nagrado dava lastnik ob vselitvi v stanovanje 1000 N din. Ponudbe poslati: Lojze Habjančič, Jesenice, Kejzarjeva 36

4595

Mlajšo upokojenko ali dekle nujno išče dvočlanska družina za nekaj ur dnevno za POMOC V GOSPODINJSTVU. Cetinski, krznarstvo, Kranj, Maistrov trg 2

4597

Čez deset dni spet speedway v Kranju

V soboto, 28. in nedeljo, 29. septembra, bo na dirkiščni stezi v Stražišču dvojni spored speedway dirk z mopedi serijske izdelave za I. odprt prvenstvo Kranja. Spomladi je bila na sporednu prva dirka, zdaj v septembru pa bosta še dve. Drugo tekmovanje bi sicer moralo biti že junija, vendar je bilo dvakrat preloženo zaradi slabega vremena. Kdo so kandidati za končnega zmagovalca, ki bo dobil za dirilo moped tovarne TOMOS? Vrstni red najboljših na prvem tekmovanju je bil naslednji: 1. Pernuš, 2. Razinger, 3. Smolej, 4. Pivk, 5. Stancar, (vsi Tržič); ekipo pa je bil vrstni red naslednji: 1. Tržič 99 točk, 2. Škofja Loka 67, 3. Kranj 50. Iz tega je razvidno, da so najresnejši kandidati za končnega zmagovalca mladi tekmovalci iz Tržiča.

Kranjsko avto - moto društvo nedvomno opravlja s temi dirkami zelo koristno delo, saj mu je uspelo pritegniti v klub mopedistov že lepo število mladih tekmovalcev, ki želijo nastopati v tem ne preveč dragem moto športu. Vsem članom omogoča klub strokovno vzgojo in pomaga z rezervnimi deli. Vse te akcije AMD Kranj pa seveda podpira tudi tovarna TOMOS, saj gre hkrati tudi za reklamo njihovih izdelkov — mopedov serijske izdelave. V društvu so prepričani, da so z organizacijo takih tekmovanj in ustanovitvijo kluba mopedistov zamašili praznino, ki je bila doslej v tem športu, saj se večina mladih tekmovalcev ni mogla vključiti v druge oblike zelo dragih avto-moto športov. S tem pa so odpravili tudi razna neorganizirana divja tekmovanja z mopedi na podeželju in začeli s sistematičnim delom. Prihodnje leto pa upajo, da bo republiška zveza organizirala tudi že republiško prvenstvo, ker je zanimanje za ta šport vedno večje po Sloveniji.

J. Javornik

Ob otvoritvi avtomatskega kegljišča v Kranju

V prihodnje še večji uspehi

Glavni cilj kegljačev Triglava v tej sezoni je bil pred dnevi dosežen. Na štiristezemnem kegljišču so namreč v petek zvečer odprli novo moderno avtomatsko napravo za postavljanje kegljev. S to pridobitvijo bo omogočeno treniranje in nastopanje še mnogo širšemu krogu igralcev kot je bilo doslej. Vse to pa bo lahko vplivalo na še lepše dosežke kranjskih kegljačev in kegljavk v prihodnjih letih.

Svečani otvoritvi so prisotvali tudi mnogi politični in družbeni delavci Kranja, ki so z doseženemu uspehu KK Triglav čestitali, še posebej pa so bili deležni zahvale najzaslužnejši pri tej pridobitvi za kegljaški šport v Kranju: Stane Rebolj, Albin Terčon in Franc Knific. Keglaški klub Triglav je nedvomno najuspešnejši kegljaški kolektiv v Jugoslaviji in je zato prav, da je dobil to potrebno napravo. Največje uspehe pa je Triglav do-

segel lani. Kranjčani so že šestič osvojili naslov državnega prvaka in se s tem po številu prvih mest izenčali s Grmoščico iz Zagreba. Kljub tem uspehom pa v klubu menijo, da so kegljači proti drugim športom glede na kvalitetne dosežke zapostavljeni. Nezadovoljni so s centralnim športnim društvom Triglav, ki jim za letos še ni odmeril niti dinarja. Za velike uspehe v lanskem letu pa je Triglav dobil tudi priznanje — Bloudkovo plaketo.

Tenis: Triglav drugi

V nedeljo se je na igrišču v Mariboru končalo tradicionalno teniško tekmovanje pionirjev za Bergantov in mlaďancev za Korenčanov memorial. Na turnirju so nastopili tudi mlađi igralci kranjskega Triglava, ki so v ekipnem delu tekmovanja za Bergantov memorial osvojili drugo mesto za domaćim Branikom in pred ljubljansko Olimpijo. Najuspešnejši predstavnik Triglava je bil nadarjeni Iztok Purič, ki je v konkurenčni pionirji do 12 let zasedel četrto mesto. V četrtnoj finali so poleg njega uvrstili še Dovjak, Cirič in Uranič. V

tekmovanju pionirjev do 12 let je Kranjčan Dovjak zasedel četrto mesto.

REZULTATI kranjskih igralcev (pionirji do 14 let) — osminko finale: Dovjak : Domanko 3:6, 6:3, 6:3; Cirič : Jokovič 6:2, 6:1; Purič : Turk 6:0, 6:0; Uranič : Varga 6:5, 6:2; četrtno finale: Dovjak : Golčnik 3:6, 2:6; Cirič : Svenšek 3:6, 2:6; Purič : Uranič 6:2, 6:1; polfinale: Purič : Pirkmajer 3:6, 0:6.

Pionirji do 12 let — četrtno finale: Dovjak : Nojmiler 6:1, 6:1; polfinale: Dovjak : Domanko 1:6, 1:6.

M. Kuralt

Po II. kriteriju slovenskih mest v atletiki

Kranj tretji in četrti

Ob proslavi 25-letnice veseljedske vstaje na Primorskem so v soboto v Novi Gorici priedili II. kriterij slovenskih mest v atletiki. Na tej doslej največji atletski prireditvi v Novi Gorici se je zbral šest mestnih ekip Celja, Ljubljane, Maribora, Kranja, Nove Gorice in Trbovlja. Izredno zanimiva oblika tekmovanja — za vsako ekipo nastopa v posamezni disciplini samo en tekmovalec oz. tekmovalka, ki ima pravico startati le v eni disciplini in v štafeti — je privabila na stadion prek 1000 gledalcev, kar je nedvomno rekord za tovrstne prireditve na Primorskem.

Zal je dopoldansko slabo vreme z dejjem ponagajalo organizatorjem in tekmovalcem, saj so bile naprave razmeščene in so bili boljši rezultati redki. Vsecno pa so tisti, v katere so bili usmerjeni pogledi vseh, zadovoljni. Tu mislim na olimpijce Celjanki Natašo Urbančič in Marjano Lubej ter Kranjčana Poldeta Mileka.

Kranjski predstavniki v moški konkurenčni so prijetno presenetili s tretjim mestom pred ekipo Maribora. Ženska ekipa Kranja je tako kot preteklo leto v Mariboru osvojila četrto mesto. Razveseljivo pa je, da se je razlika v točkah med njo in tretjeuvrščeno tokrat zmanjšala od 15 na 7.

Kranjski predstavniki so zasedli naslednja mesta — moški: eno prvo, dve drugi, pet tretjih, dve četrti, tri pe-

ta, eno šesto; ženske: eno prvo, dve drugi, eno tretje, tri četrti, dve šesti. Najboljši posamezniki — moški: Poldet Milek, Matej Fister (kopje 61,78 — nov gorenjski rekord), Niko Eržen, Dušan Prezelj, Franci Hafner; ženske: Lidiya Osovnikar, Nada Klemenc, Boža Bizjak.

REZULTATI — moški:

110 m ovire: 1. Petrica (Lj) 15,6, 5. Kaštanjnik (Kr) 16,2; **100 m:** 1. Carli (Lj) 10,9, 6. Strojan (Kr) 12,3; **400 m:** 1. Mele (Lj) 49,3, 4. Marn (Kr) 52,6; **800 m:** 1. Zidan

(Lj) 1:53,8, 2. Žumer (Kr)

1:56,0; **1500 m:** 1. Važič (Ce)

4:00,5, 4. Tepina (Kr) 4:21,4;

1500 m zapreke: 1. Svet (Ce)

4:18,9, 2. Hafner (Kr) 4:21,5;

5000 m: 1. Červan (Ce)

15:10,0, 3. Eržen (Kr) 16:26,7;

višina: 1. Milek (Kr) 207;

daljina: 1. Makarovič (NG)

726, 3. Prezelj (Kr) 633;

palica: 1. Lešek (Ce) 4,20,

3. Fister (Kr) 3,60; **krogla:**

1. Pikuš (Ce) 15,14, 5. Pajk (Kr)

12,66; **kopje:** 1. Špirar (Ce) 68,08, 3. M. Fister (Kr)

61,78; **kladičo:** 1. Vidmajer (Ce) 51,61, 5. Pristov (Kr)

39,66; **4 × 100 m:** 1. Ljubljana 43,7, 3. Kranj 44,4;

ženske — 80 m ovire: 1. Lu-

bej (Ce) 10,9, 4. Vidovič (Kr)

13,3; **100 m:** 1. Hočevar (NG)

12,9, 2. Klemenc (Kr) 13,1;

200 m: 1. Osovnikar (Kr) 25,5,

2. Kolenc (Ce) 27,8; **400 m:**

1. Urankar (Ce) 61,6, 2. Bizjak (Kr) 62,2; **800 m:** 1. Martič (Mb) 2:21,5, 6. Kovič (Kr)

2:55,2; **višina:** 1. Babošek (Mb) 165, 4. Trček (Kr) 140;

daljina: 1. Marolt (Ce) 5,21,

4. Pipan (Kr) 4,80; **krogla:**

1. Urbančič (Ce) 11,88, 6. Potocnik (Kr) 8,64; **4 × 100 m:**

1. Celje 50,0, 3. Kranj 51,5.

(Lj) 1:53,8, 2. Žumer (Kr)

1:56,0; **1500 m:** 1. Važič (Ce)

4:00,5, 4. Tepina (Kr) 4:21,4;

1500 m zapreke: 1. Svet (Ce)

4:18,9, 2. Hafner (Kr) 4:21,5;

5000 m: 1. Červan (Ce)

15:10,0, 3. Eržen (Kr) 16:26,7;

višina: 1. Milek (Kr) 207;

daljina: 1. Makarovič (NG)

726, 3. Prezelj (Kr) 633;

palica: 1. Lešek (Ce) 4,20,

3. Fister (Kr) 3,60; **krogla:**

1. Pikuš (Ce) 15,14, 5. Pajk (Kr)

12,66; **kopje:** 1. Špirar (Ce) 68,08, 3. M. Fister (Kr)

61,78; **kladičo:** 1. Vidmajer (Ce) 51,61, 5. Pristov (Kr)

39,66; **4 × 100 m:** 1. Ljubljana 43,7, 3. Kranj 44,4;

ženske — 80 m ovire: 1. Lu-

bej (Ce) 10,9, 4. Vidovič (Kr)

13,3; **100 m:** 1. Hočevar (NG)

12,9, 2. Klemenc (Kr) 13,1;

200 m: 1. Osovnikar (Kr) 25,5,

2. Kolenc (Ce) 27,8; **400 m:**

1. Urankar (Ce) 61,6, 2. Bizjak (Kr) 62,2; **800 m:** 1. Martič (Mb) 2:21,5, 6. Kovič (Kr) 2:55,2; **višina:** 1. Babošek (Mb) 165, 4. Trček (Kr) 140;

daljina: 1. Marolt (Ce) 5,21,

4. Pipan (Kr) 4,80; **krogla:**

1. Urbančič (Ce) 11,88, 6. Potocnik (Kr) 8,64; **4 × 100 m:**

1. Celje 50,0, 3. Kranj 51,5.

Šport v kratkem

• **Nogomet** — v nedeljskem kolu so gorenjski predstavniki so zasedli naslednja mesta — moški: eno prvo, dve drugi, pet tretjih, dve četrti, tri pe-

ta, eno šesto; ženske: eno prvo, dve drugi, eno tretje, tri četrti, dve šesti. Največ uspeha je imela Lidiya Svarc, ki je osvojila dva naslova prvaka Slovenije. Prvo mesto je pripadlo tudi Tržiču.

• **Rokomet** — V republiški ligi so ekipe z Gorenjske v nedeljo dosegle naslednje rezultate: moški — Tržič :

Branik 13:10 (4:4), ženske

— Steklar : Selca 6:20 (2:6),

Kranj : Branik 11:22 (5:14).

• **Košarka — Skofjeleški**

Kraj je doma nepričakovano izgubil z novincem v ligi Vrhniko s 73:81 (30:40). Jeseničani pa so v Soštanju premagali Elektro 78:76 (41:30). V ženski ligi pa so bili dosegli naslednji rezultati: Triglav : Litija 31:25 (15:8), Jesenice : Maribor 66 86:28 (29:17), Ilirija : Kraj 36:29 (17:13).

• **Odbojka —** V republiški odbokarski ligi so bili v nedeljo dosegli naslednji izid: Kamnik : Izola 1:3, Gaberje : Triglav 3:2, v ženski republiški ligi pa sta oba gorenjska predstavnika izgubila. Rezultata: Kamnik : Maribor 0:3, Celje : Jesenice 3:0. V zvezni odbokarski ligi so Jeseničani izgubili 1:3 z ekipo Modriča.

• **Očiščene in zmrznjene morske ribe v prodajalnah**

Živila

Kranj

Dva naslova za Švarčovo

Na mednarodnem prvenstvu Slovenije v plavanju, ki je bilo pred dnevi v Krškem, so nastopili tudi Triglavani. Največ uspeha je imela Lidiya Svarc, ki je osvojila dva naslova prvaka Slovenije. Prvo mesto je pripadlo tudi Bredi Pečjak. Ceprav Sašo Košnik ni osvojil niti enega prvega mesta, pa je bil klub temu najuspešnejšemu slovenski plavalcu. Osvojil je eno drugo in dve tretji mesti. Judita Mendelj, Breda Pečjak in Nuška Vinčik so osvojile druga mesta, Branka Mihelič in Alenka Kraljčič pa tretje. Kranjčani so dobili v Krškem pokal za osvojeno drugo mesto na državnem mladinskem prvenstvu in pokal za tretje mesto na državnem prvenstvu. Pokali so darili Plavalne zvezde Slovenije, ki je tako čestitala kranjskemu plavalcemu za uspehe na državnem prvenstvu kot najboljšemu klubu v Sloveniji.

P. Didić

40 - letni jubilej tržičkih godbenikov

S slavostno akademijo so Tržičani v soboto proslavili 40-letnico ustanovitve svoje godbe na pihala čziroma pihalnega orkestra, kot se imenuje danes. Ob visokem jubileju so tržičkemu pihальнemu orkestru čestitali tudi godbeniki iz Borovlj — z njimi Tržičani že vrsto let sodelujejo — manjkalo pa ni tudi predstavnikov drugih godb iz naše republike, s katerimi tesno sodelujejo tržički pihalni orkester.

Ob takih jubilejih je že ustaljena praksa, da v kratkih orisih pogledamo jubilantovo pot, primerjamo njegove začetke in današnje rezultate dogoletnega dela. In to je tudi namen naslednjega sestavka.

LETA 1927 SO SE PRI SMOLEJU ZBRALI FANTJE

Začetke današnjega tržičkega pihalnega orkestra, ali bolje rečeno idejo o ustanovitvi godbe na pihala v Tržiču, najdemo pred več kot štirimi desetletji, točneje povedano, poleti 1927. Takrat so se mladi tržički fantje, večinoma čevljariji, zbrali pri Smoleju, kjer se jim je porodila ideja o ustanovitvi godbe na pihala. S popularizacijo te ideje so kasneje pridobili še nekaj mladih Tržičanov in ideja je že prerastla v ustanovitveno akcijo. Kot vsak začetek, je bil tudi ta težak. Treba je bilo namreč poiskati pokrovitelja in mecenja bočnega ansambla. V takratnih okoliščinah je bila najbližja pot za ustvaritev ideje pri župnišču, ki je bodoči ansambel vključil v prosvetno društvo »Svetega Jožefa« v Tržiču. S tem je bilo formalni plati ustanovitve zadodeno, sledila je še avdicija oziroma preizkus posluha. Pokrovitelj je Rudiju in Antonu Ahačiču poveril poučevanje glasbene teorije mladih godbenikov. Ko je bilo tudi to mimo, so v Brnu pri »Josefu Lidlju« naročili instrumente. Končno so ti 2. februarja 1928 le prišli v Tržič na veliko veselje igranja željnih Tržičanov. Rudi Ahačič, ki so ga izbrali za prve-

ga kapelnika, je takoj začel praktično poučevati člane pihalne godbe.

POMLAD 1928 — PRVA JAVNA PREIZKUSNJA

In ti so se tega dela lotili z vso mladostno zagnanostjo in navdušenjem. Ta zavzetost je kmalu rodila prve sadove, saj so mlađi tržički fantje že pomladni 1928 uspešno zaigrali nekaj skladb. Ta njihov prvi nastop so Tržičani z navdušenjem pozdravili. Godbenikom pa je topel sprejem pri poslušalcih pomenil začetek nenehnega izpopolnjevanja. Iz leta v leto se je godba večala — tako po številu članov kot po številu javnih nastopov. In ko so se mlađi tržički godbeniki še bolj približali kvalitetnemu vrhu, so ponudbe za sodelovanje na raznih nastopih in prireditvah kar deževali. Ob začetnih težavah, ki so pri nastajanju nekega ansambla nujne, ne gre pozabiti pravilnika dela, ki so ga imeli tržički godbeniki. V eni izmed določb pravilnika je med drugim tudi zapisano, da obstoj in delovanje godbe temeljita na načelih kulture — estetskega delovanja v javnosti. V tem začetnem obdobju pa vse do druge svetovne vojne so imeli tržički godbeniki veliko nastopov, sami pravijo, da jih je bilo najmanj 1300.

TRŽICANI NISO HOTELI IGRATI NEMŠKIH SKLADB

Ko je Tržič zajela vihra druge svetovne vojne, so njeni posledice občutili tudi godbeniki. Nemci niso pustili, da bi godba prenehala s svojim delovanjem, se več zagrozili so z represijami, če bi se to zgodilo. Cepav je godba v teh časih delovala v omejenem obsegu, pa njeni člani niso pozabili svoje narodne zavesti in niso hoteli igrati nemških skladb, temveč so raje posegali po slovenskih in drugih slovanskih delih iz glasbene literature.

Med vojno je bilo njihovo delovanje usmerjeno zgolj v redne vaje in na sodelovanje pri pogrebih. Takšen položaj je trajal vse do leta 1945, ko so spomladti vsi z instrumenti odšli k partizanom. In tu so vadili in kmalu je napočil dan, ko so skupaj s partizanskimi odredi prikorakali v osvobojeni Tržič.

TUDI PO VOJNI STEVILCNOST IN KVALITETA

Leta po vojni, če jih gledamo skozi razvoj tržičkega pihalnega orkestra, so v mnogočem podobna časom, ko se je ta ansambel šele razvijal. Prihajali so novi člani, kvaliteta se je spet dvignila in tržički godbeniki so zaorali ledino na kulturno-prosvetnem področju in tu pustili svoj pečat. V tem povojsnem obdobju je godba načrtno izboljševala svoj program, uvedla je razne tečaje za godbenike, pošiljala novince v Križah, popravili osnovno šolo heroja Bračiča in zgradili novo šolo v Bistrici pri Tržiču. V živahnih razpravah so odborniki podprtli takšno usmeritev, zavzeli pa so se, naj-

Kaj lahko napišemo na koncu te kratke kronike tržičkega pihalnega orkestra? Nedvomno to, da že od svoje ustanovitve pomeni na tržičkem območju pomemben kulturni dejavnik. To ugotovitev pa potrjujejo tudi številna povabila na koncerte drugod, med njimi naj omenimo zlasti vabilo francoskega mesta Sainte Marie aux Mines. In kdo so vodje tržičkega pihalnega orkestra v njegovih 40-letih zgodovini? Najprej je bil kapetan Rudolf Ahačič, potem Franci Sarabon, pa Pavle Kralj — od leta 1960 naprej pa vodi tržičke godbenike Marjan Šarovič.

Vili G.

TERMİKA
Industrijsko in montažno podjetje za izolacije
Ljubljana, Kamniška 25

razglaša

PROSTA DELOVNA MESTA

dveh elektrotehnikov in
dveh visokokvalificiranih
elektromonterjev

za vzdrževanje naprav visoke in
nizke napetosti v novem proizvodnem
obratu podjetja v Skofiji Luki.

Pogoj za zasedbo delovnih mest je diploma TSS, oziroma priznana visoka kvalifikacija. Za delovno mesto elektrotehniku se zahteva tudi vsaj pet let delovnih izkušenj. Nastop dela takoj ali po dogovoru.

Pismene ponudbe sprejema kadrovsko-organizacijska služba podjetja 15 dni po objavljenem razglasu.

V Tržiču bo novembra referendum o samoprispevku za nove šolske prostore

V tržički občini bodo v nekaj letih uredili pereče vprašanje pomanjkanja šolskih prostorov. Ta problem bodo rešili s samoprispevkom samih občanov, s sredstvi občinskega proračuna in delovnih organizacij. Do takšnega sklepa so prišli odborniki obeh zborov tržičke občinske skupščine, ko so se v petek po nekajmesečnih počitnicah spet zbrali v občinski sejni dvorani.

Idejo o reševanju pomanjkanja šolskih prostorov je že spomladti sprožila občinska konferenca SZDL v Tržiču in na eni izmed sej tržičke občinske skupščine je ta pobuda dobila vso podporo odbornikov.

Danes so že znani izračuni načrtov na nove šolske prostore v tržički občini. Znan je že tudi vrstni red gradnje teh prostorov, in sicer bodo najprej obnovili in dozidali nove učilnice v osnovni šoli v Križah, popravili osnovno šolo heroja Bračiča in zgradili novo šolo v Bistrici pri Tržiču. V živahnih razpravah so odborniki podprtli takšno usmeritev, zavzeli pa so se, naj-

brž zaradi slabih izkušenj z Grajzerjevo šolo, da bodo morali vsi izvajalci gradbenih del zagotoviti garancijo za svoje delo. Na petkov seji tržičke občinske skupščine so tudi sklenili, naj svet za prosveto in kulturo ter svet za finance pripravita oziroma določita stopnjo in čas plačevanja samoprispevka, medtem ko bodo na vseh šolah začeli s sestanki staršev in otrok.

Spoloh pa so v petek vsi odborniki tržičke občinske skupščine poudarjali, da bo treba iti pred razpisom referendumu o samoprispevku v široko politično akcijo, kajti menili so, da mora sleherni tržički občan točno vedeti, kaj bo pri tej gradnji najprej na vrsti. Skratka po številnih razpravah, ki bodo v tem času potekale v Tržiču, bodo Tržičani novembra na referendumu ali podprtli ali pa zavrnili samoprispevki kot način za reševanje pomanjkanja šolskih prostorov.

V. G.

Franc Oman — Potokarjev

Od pondeljka na torek po noči je nenadoma umrl dolgoletni telesnovzgojni in družbenopolitični delavec Franc Oman — Potokarjev, doma iz Stražišča pri Kranju.

Franc Oman se je rodil 4. oktobra 1906 v Stražišču kot sin delavskih staršev. Ze zelo zgodaj, še kot trgovski valjenc, se je vključil v telesnovzgojno organizacijo v predvojnem Sokolu. Pod vodstvom Franca Benedika je kmalu postal vodnik in tekmovalec. Dosegel je vidne uspehe kot orodni tekmovalec, saj je bil večkrat prvak Gorenjske na posameznih orodjih. Pred vojno, ko je prevzel vodstvo telovadcev, je bilo sokolsko društvo Stražišče eno najboljših na Gorenjskem.

Vojna leta tudi njemu niso prizanesla. Vključil se je v osvobodilno fronto in bil vseskozi aktivist. Občutil je tudi trdo pest okupatorja in domačih izdajalcev. Bil je zaprt v Begunjah in pozneje izgnan v Nemčijo.

Po osvoboditvi je bil član iniciativnega odbora in prvi predsednik na novo ustanovljenega TVD Partizan v Stražišču. Začeti je bilo treba znova. Vojna vihra je pustila požgan dom in o vodniškem kadru ni bilo sledu. Z njegovo prizadovnostjo in podporo še nekaterih telovadcev ter razumevanjem ljudske oblasti, so dom za silo obnovili. Z naraščanjem prebivalstva pa so postali prostori v domu pretesni. Spet

je bil Oman tisti, ki je storil vse, da danes stoji lep dom, z moderno telovadnico, eno najlepših na Gorenjskem. Leta 1963 je postal prvi predsednik združenega in močnega športnega kolektiva na des-

nem bregu Save, ki zajema poleg občne telesne vzgoje še 6 samostojnih športnih panog.

Vsa leta pa je bil Oman tudi prisaden družbeni delavec. Bil je odbornik, predsednik krajevne skupnosti, član občinske zveze za telesno kulturo in številnih drugih organizacij. Za vse to je dobitil večkrat odlikovan. Dobil je medaljo za zaslug za narod s srebrno zvezdro, medaljo dela III. stopnje in spominsko plaketo Partizana Slovenije.

Številni domačini, prijatelji in znanci sodelovali pri njega poslovilih v četrtek na pokopališču v Žabulci.

I. SEJEM OBRTI IN OPREME V KRAJNU

OD 12.—21. OKTOBRA 1968